Afghanistankomiteen

Protokoll fra årsmøte i Afghanistankomiteen 12.juni 2022

Deltakere:
Norunn Grande
Nasrin Naimy
Sverre Hjelleset
Mike Fergus
Morsal Saba
Carina Møller (digitalt)
Solveig Sandalsnes
Anja Bookelmann (digitalt)
Gry Synnevåg
Trude Thommesen
Farid Ghiami (digitalt)
Britt Kejo (digitalt)
Terje Skaufjord
Einar Holmedal
Petter Bauck (digitalt frem til 12:30)
Anders Vinjar
Ibrahim Afridi
Helge Liland
Aashild Eliassen (digitalt frem til 12:30)
Fazila Aminzai
Brittina Berg
Shahla Sultani

Ansatte:
Liv Kjølseth
Jonas E. Hollund
Silje Martine Bøe Olssøn
Jakob Sørensen Malik
Ragnhild Sørheim

Sak 1 Åpning og presentasjon av årsmøtedeltagerne

Alle tilstedeværende presenterte seg.

Sak 2 Konstituering av årsmøtet

Sak 2a. Årsmøtet valgte Terje Skaufjord til møteleder

Sak 2b. Årsmøtet valgte til fullmaktskomite: Trude Thommesen og Silje Olssøn

Sak 2c. Godkjenning av stemmeberettigede: Ved åpningen av møtet ble det godkjent 22 stemmeberettigede. Etter lunsj var det 20 stemmeberettigede.

Sak 2d Nasrin Naimy og Liv Kjølseth ble valgt til referenter.

Sak 2e Gry Synnevåg, Jonas Eide Hollund og Terje Skaufjord ble valg til redaksjonskomité

Sak 2f Ibrahim Afridi og Norunn Grande ble valgt til protokollunderskrivere.

Sak 2g Jakob Sørensen Malik og Solveig Sandalsnes ble valgt til tellekorps.

Sak 3 Klargjøring av mandat

Sak 3a Innkalling ble godkjent

Sak 3b Dagsorden ble godkjent

Sak 3c Forretningsorden ble godkjent.

Sak 4 Beretninger

Sak 4a Protokollen fra årsmøtet 2021
Møteleder Terje Skaufjord gjennomgikk protokollen, det ble bemerket at uttalelsene fra årsmøtet skal legges ved protokollen.

Protokollen ble enstemmig godkjent med vedlagt uttalelse fra årsmøtet

Sak 4b Årsberetning fra styret, utvalg og beretning fra lokalkomiteen i Bergen

Årsberetning fra styret

Styrets beretning ble gjennomgått av styreleder Gry Synnevåg. Styret har hatt 5 møter, hvorav et styreseminar som inkluderte et møte med Senior Management Team i Afghanistan.

Styrets fokus har vært på organisasjonen etter Talibans maktovertakelse, konsekvenser for stab og program, utviklingsprogrammet, organisasjonsutvikling, finansiering og økonomiforvaltning, helse og miljø og sikkerhet. Hovedoppgavene i 2021 har vært oppfølging av antikorrupsjonsplanen, gjennomføring av styreseminar, arbeid med betingelser (kondisjonalitet) for bistand i et Taliban-styrt Afghanistan og strategi for 2022-25.

Rapporten "Afghan voices on aid and conditionality" ble skrevet av innleid konsulent fra CONOW i tett samarbeid med Afghanistankomiteens kommunikasjonsteam som gjennomførte flere intervjuer i Afghanistan før Talibans maktovertakelse. Rapporten viser synspunktene til et mangfold av aktører i flere provinser i Afghanistan og diskuterer blant annet bistand og betingelser knyttet til dette. Rapporten ble brukt som diskusjonsnotat og ledet til utarbeidelsen av White Paper-en 'Aid and Conditionality' som omhandler hvordan NAC forholder seg til det nye regimet, og betingelsene rundt fortsatt bistand, tilnærming til det nye regimet og handlingsrommet for å nå våre mål. NAC forsøker å tilrettelegge for dialog i samarbeid med lokalsamfunnet, og jobber med de mulighetene som finnes. I White Paper-en skrives det videre om hvordan NAC står for de humanitære prinsippene i tillegg til egne arbeidsprinsipper; herunder nulltoleranse for korrupsjon, arbeid med menneskerettigheter og kvinners rettigheter.

I dagens politiske klima jobbes det spesifikt med å øke antall kvinnelige ansatte og det jobbes med åpenhet og varslingssystemer samt støtte for de kvinnelige ansattes psykososiale helse.

Som svar på innkommende spørsmål ble det informert om at NAC har en høy andel kvinnelige ansatte, og at to av fire regionskontorer ledes av kvinner.

Sekretariatets håndtering av kommunikasjon i forbindelse med Talibans maktovertakelse ble berømmet, og det ble stilt spørsmål om i hvilken grad man har nådd frem til den norske offentligheten. Som svar la Generalsekretær Liv Kjølseth frem at Afghanistankomiteen i større grad enn andre organisasjoner var forberedt på maktovertakelsen i august 2021. I påvente av NATOs uttrekning 11 september var det allerede intervjuet mange ulike stemmer i Afghanistan om det internasjonale samfunns fremtidige rolle. Sammen med partnere hadde NAC det siste året arbeidet for bedre beskyttelse av menneskerettighetsforkjempere, og var på ballen fra første stund i spørsmålet om evakuering. NAC tok også initiativ til felles uttalelse med andre organisasjoner om betydningen av internasjonal tilstedeværelse og dialog med de nye makthaverne.

Årsmøtet tok styrets beretning til etterretning

Årsberetning fra Programutvalget (PU)
Bestått av Gry Synnevåg, Miriam Skjørten, Norunn Grande, Åshild Eliassen, Merete Taksdal og Anne Hertzberg.

Programutvalgets rolle er å gi faglig innspill til arbeidet til Afghanistankomiteen, og beretningen er skrevet av Anne Hertzberg. I styreperioden 2021-22 ble det avholdt ett møte der situasjonen etter 15 august ble gjennomgått. I tillegg var fokuset var på hvordan det går med den psykiske helsen til NACs ansatte i Afghanistan. Dette møtet resulterte i en veileder for bedre psykisk helse, utarbeidet av Anne Hertzberg, Miriam Skjørten og Merete Taksdal

De ulike PU medlemmene har også bidratt individuelt. Gry Synnevåg gitt innspill i tilknytning til matsikkerhet og naturressursforvaltning. Norunn Grande har ledet to dialoger med fokus på deltakernes tanker og følelser rundt Talibans maktovertakelse. Åshild Eliassen har tatt initiativ til et samarbeid med Tangenåsen Ungdomsskole, som fikk besøk av Sekretariatet våren 2022, for tre foredrag om Afghanistan.

Utvalget har ikke hatt møter etter oktober 2021, noe som har gjort det vanskelig for PU å fungere som et team mht ønskede innspill på programutvikling og evaluering. Rapporter og annet har heller ikke vært formidlet fra styret til PU.

Årsmøtet tok Programutvalgets beretning til etterretning.

Beretning fra lokalkomiteen i Bergen

Solveig Sandalsnes la frem beretningen. Styret har bestått av Solveig Sandalsnes, Helge Liland, Torunn E. Skare og Randi Helle.

Året som har gått har vært sterkt preget av koronasituasjonen, da julemarkedet på Krohnengen måtte avlyses på kort varsel. Det ble likevel mulig å være tilstede under avslutningen på Internasjonal uke på Torgallmenningen sammen med mange andre organisasjoner.

Våren 2022 ble det laget kofta-boller med skoleelevene på Krohnengen og Eventyrskogen Skole. Det ble dessverre ikke noe overskudd fra dette grunnet høy kostnadsmargin.

Bergenskomitéen stilte videre spørsmål ved om det ville være mulig å få til flere lokallag.

De hadde sendt inn Årsmelding for 2022, og ikke 2021 – dette ble allikevel akseptert av årsmøtet.

Regnskapet viser et resultat på 1 390,18 NOK.

Årsmøtet tok Bergenskomitéen beretning til etterretning.

Sak 4c Beretning fra Kontrollkomiteen
Brittina Berg la frem beretningen. Kontrollkomiteen har bestått av Brittina Berg og Hege Jacobsen og har hatt 3 møter i styreåret 2021/22.

NACs virksomhet i perioden 2021/22 har vært i henhold til organisasjonens strategi, definerte prosesser og vedtekter. Kontrollkomiteen er imponert over hva NAC har fått utrettet under krevende forhold, og spesielt imponert over Terje Watterdal, som på forbilledlig måte har klart å navigere situasjonen og miljøet.

En innkommet henvendelse fra Bergenskomitéen om manglende utbetaling av kontingent i 2018 og endringer gjort i innkommet forslag. Begge sakene er løst.

Kontrollkomiteen la frem flere forslag relatert til økonomi, organisasjonsutvikling, frivillighet og medlemskap, informasjonssikkerhet og sikkerhetsmanual.

Årsmøtet tok kontrollkomiteens beretning til etterretning

Sak 5. Økonomi
Sakene om økonomi ble presentert av styremedlem Sverre Hjelleset og budsjettet av Generalsekretær Liv Kjølseth.

Sak 5a Regnskap 2021
De siste fem-seks årene har vi, via regnskapsfører Sverre Ruud, konsolidert regnskapene i Norge og Afghanistan.

Programregnskapet fra Afghanistan viser totale inntekter på USD 6 926 713 noe som gir et resultat på null. Det konsoliderte årsregnskapet som er en samlet oppstilling av regnskap fra Afghanistan og Norge gir et overskudd på 876 958.

Balansen viser at Afghanistankomiteen i Norge har formålskapital med eksterne bindinger på NOK 884 529. Dette er innsamlede midler som er bundet til bruk på prosjekter i Afghanistan. Overskudd i aktivitetsregnskapet gir økt formålskapital til NOK 2 226 358. Dette er midler organisasjonen kan disponere fritt, og som utgjør en buffer for å dekke ekstraordinære kostnader. Styret har besluttet at det er gunstig med en større buffer, i tilfelle noe skulle skje.

NAC endret i 2020 revisor fordi det er viktig å ikke ha samme revisor for lenge. Organisasjonen var dog ikke fornøyd med ny revisor, og gikk tilbake til den gamle revisoren.

Regnskapet for 2020 ble tatt til etterretning.

Sak 5b Revisors beretning 2020
Det er ingen merknader fra revisor på verken programregnskapet eller det konsoliderte regnskapet. Det ble kommentert at det er bra at en har fått et regnskap som dekker organisasjonens samlede aktivitet.

Revisors beretning ble tatt til etterretning

Sak 5c Revidert budsjett for hovedkontoret i Norge for 2021
Generalsekretær Liv Kjølseth la frem revidert budsjett for 2021. Inntektene for 2021 er på NOK 5 817 481 og har økt med en drøy million sammenlignet med året før, da inntektene var på NOK 4 882 217. Økningen skyldes administrasjonsinntekter fra nye prosjektavtaler.

Totale kostnader for 2021 var NOK 4 682 610 – dette er en økning på NOK 862 719 i forhold til året før.

Afghanistankomiteen har en positiv inntektsutvikling. Det gir muligheter til å styrke organisasjonen både gjennom økte personalressurser og ved å bygge opp egenkapital.

Budsjett er satt opp i henhold til standard for aktivitetsregnskap. Det vil si at lønnsmidler er fordelt på de prosjektene organisasjonens aktivitet er inndelt i; administrasjon, organisasjon, Norad-info, påvirkning og folkeopplysning, innsamling, medlemsorganisasjon og beredskapsledelse.

Det er også en økning knyttet til medlemsarbeid og innsamling. Med økte personalressurser er innsatsen på disse områdene bli styrket. Det reflekteres også i at det er budsjettert med økte inntekter fra innsamling. I tillegg styrkes arbeidet med beredskapsledelse.

Etter spørsmål fra en av deltakerne ble det henvist til sakspapirene der regnskap for alle prosjektene i Afghanistan fremkommer. Dette er et budsjett som endres når nye inntekter kommer til. Styret holdes løpende orientert om endringer i inntekter gjennom året. Totalt for 2021 har NAC et regnskap på NOK 70 millioner. Organisasjonens kompetanse på økonomi-forvaltning, monitorering og evaluering er betydelig styrket de senere årene, noe som gjør at vi har kapasitet til å følge opp og utøve tilstrekkelig kontroll.

Styret legger opp til et overskudd på NOK 2,5 millioner, og dette er en prioritet for NAC for å sikre at vi kan stå i en eventuell krise. Dersom vi for eksempel havner i en korrupsjonssak, er det vårt ansvar å dekke tap. En solid økonomi og en buffer gjør også at vi stiller sterkere når det kommer til hvem som får bistandsmidler fra blant annet UD/NORAD.

Det kom et spørsmål om hva posten "public awareness work" og "advocacy work" innebærer, og det ble informert om at førstnevnte er bruken av de NOK 800 000 NAC får fra Norad for å finansiere seminarer, Afghanistanuka, politisk påvirkningsarbeid m.m. Sistnevnte er egenfinansiert promotering, materialer m.m. Lønninger til både kommunikasjonsrådgiver og innholdsprodusent ligger på disse postene.

Årsmøtet vedtok revidert budsjett.

Fastsettelse av medlemskontingent. Ikke kommet inn noen endring. Tar til etterretning at det ikke skjer noen fastsettelse av ny medlemskontingent.

Sak 6. Forslag til endring av vedtektene
Styret fremmer et forslag om endring i vedtektene, under B. ORGANISASJONSSTRUKTUR. I vedtektene, §5 c heter det at 'Ved valg til styret vektlegges kompetanse innenfor organisasjonens kjerneområder, slik at styret samlet har kunnskap og erfaring som er nødvendig for forsvarlig virksomhet og strategisk utviklingsarbeid'.

Afghanistankomiteen er en organisasjon med et omfattende arbeidsområde, som arbeider under svært krevende forhold med høy risiko. Programarbeidet omfatter langsiktig utvikling og humanitær hjelp.

Det foreslås å utvide antall styremedlemmer med 2 personer. Hvis vedtatt, vil det gjelde fra neste år.

Spørsmål fra deltakerne om hvor mange styremedlemmer som må møte for at styret skal være beslutningsdyktige, og det foreslås at dette fortsetter å være fem. Videre forslag om vedtektsfestet kjønnsfordeling og etnisk fordeling bes om å tas opp på neste årsmøte, men det spesifiseres at et økt antall styremedlemmer gir økt mangfold på alle felter, og at komiteen i dag har flere kvinner enn menn i styret.

Årsmøtet vedtok enstemmig forslag til endring av vedtekter, og utvider styret med to styremedlemmer.

Sak 7 Forslag til uttalelse fra årsmøtet
I år var det ikke lagt opp til at uttalelsen skulle gå ut som pressemelding, men etter innspill fra deltakere i årsmøtet ble det bestemt at den skal sendes ut som dette. Andre innspill fra årsmøtet gikk på lesbarheten og hvor raskt en kommer til poenger. Flere småkommentarer om struktur og ordvalg.

Uttalelsen fra årsmøtet ble vedtatt.

Sak 9 kommer før Sak 8, etter at et forslag ble fremmet for å sørge for at flest mulig var til stede under valget.

Sak 8 Strategi 2022-2025
Gjeldende strategi skulle egentlig fortsette til 2024, men med bakgrunn i den nye situasjonen, ble det bestemt at det var viktig å oppdatere denne nå. De ansatte i Afghanistan fremmet sterke ønsker om at NAC burde utvide virksomheten og områdene en jobber i.

Prosessen for å komme frem til den nye strategien har vært lang. Det startet med et Senior Management Team (SMT)-møte i oktober 2021, og ble fulgt opp av møter i november med både styret og SMT. En SWOT-analyse ble utført av styret i november 2021, før førsteutkast ble presentert. Deretter ble det forberedt en spørreundersøkelse, som igjen spilte inn på et andreutkast, som ble sendt til både styret og SMT for kommentarer.

I spørreundersøkelsen ble 32 respondenter fra de ulike kontorene bedt om å svare på hva det er viktigst for NAC å oppnå, hvorfor dette er viktigst, og hva slags endringer de ønsker å se de kommende årene. Videre ble de bedt om å vurdere hvor godt forberedt NAC er på å forholde seg til endringer.

Svarene var varierte og ga god innsikt. De viktigste poengene fra spørreundersøkelsen var som følger:

(1) Forespørsler om mer kapasitetsbygging og opplæring - også i NACs kjernedokumenter
(2) Forespørsler om mer desentralisert beslutningstaking
(3) Forespørsel om styrking av M&E, Finans og Program.

Det er ikke laget en ny strategi, men den er heller revidert i lys av alt som har skjedd. Målene er de samme, men vi har vurdert hvordan vi skal jobbe fremover. Selv om NAC sannsynligvis skal håndtere 100 millioner NOK i 2022, ønsker vi å legge oss stabilt på omtrent 80 millioner kroner i årlig bistand. Som en del av responsen til situasjonen i Afghanistan, ser vi at vi må gå mer tilbake til å drifte tjenester selv – drive skoler, klinikker og annet. Videre inkluderer strategien Paktia som et primært geografisk område ift drift.

Terje Skaufjord tok til orde for viktigheten av en *red line* og en *exit-strategi*. Han la frem at organisasjonen måtte være forberedt på at situasjonen kan bli verre, og fremmet et ønske om å skrive mer om en mulig exit i strategien. Argumentene ble imøtegått med henvisning til at det ikke hører hjemme i et strategidokument, men eventuelt i en beredskapsplan, og at en slik debatt nå gir feil signaler til de ansatte som nå er i en svært utsatt og vanskelig situasjon, og kan oppfatte snakk om exit som en nær forestående mulighet.

Det ble lest opp et dikt som legges ved protokollen.

Et annet innspill til strategien gikk på bruken av uttrykket *triple nexus*. Faglige begreper bør heller erstattes med korte beskrivelser. Strategien berømmes for å vise til mulighetsrommet Afghanistankomiteen har, og bidraget organisasjonen kan komme med.

Strategien for 2022-2025 ble vedtatt

Sak 9 Uttalelse fra årsmøtet

Til uttalelsen ble det foreslått flere endringer, både fra deltagerne digitalt og fysisk. Etter en runde med redigeringer ble den vedtatt av årsmøtet. Uttalelsen legges ved protokollen.

Sak 10 Valg av styret

Mike Fergus la frem valgkomiteens innstilling til 7 ledige styreverv. 11 kandidater ble vurdert.

Innstilling

Leder	Gry Synnevåg
Nestleder	Farid Ghiami (Ikke på valg)
Styremedlem	Sverre Hjelleset
Styremedlem	Trude Thommesen
Styremedlem	Samina Ansari (NY)
Varamedlem	Terje Skaufjord
Varamedlem	Nasrin Naimy (NY)
Varamedlem	Sandra Petersen (NY)

Øvrige anbefalinger er at sekretariatet overtar referatskriving fra styremøtene, og at styret og sekretariatet legger til rette for opplæring av fremtidige styremedlemmer.

I nummereringen av styremedlemmene går det på ansiennitet.

Årsmøte valgte Gry Synnevåg til styreleder for 2 år.

Årsmøte valgte Sverre Hjelleset til styremedlem for 2 år.

Årsmøte valgte Trude Thommesen til styremedlem for 2 år.

Årsmøte valgte Samina Ansari til styremedlem for 1 år.

Årsmøte valgte Terje Skaufjord, Nasrin Naimy og Sandra Petersen til varamedlemmer. Alle ble valgt for 1 år.

Kontrollkomiteen
Brittina Berg fortsetter i 1 år som leder.
Petter Bauck velges for 2 år som medlem.

Årsmøte valgte Petter Bauck som medlem i kontrollkomiteen.

Årsmøte valgte RSM som revisor.

Årsmøte innstilte Mike Fergus, Norunn Grande og Ibrahim Afridi som valgkomite.

TAKK

Møtet ble avrundet med takk styrets medlemmer. Takk til Sverre Hjelleset for god økonomisk innsikt. Takk til Britt Kejo for lang og god deltakelse, vi håper å se deg videre fremover. Takk til Samina Ansari som har kommet inn som et friskt pust. Takk til Trude Thommesen som alltid kommer med perspektiver på mor, barn og helse og organisasjon. Takk til Farid Ghiami, du er lojal og har alltid gode ideer og innspill om administrasjon og ledelse.

Takk til Beate Fasting som går ut av styret, som var styreleder i to år. Ønsker deg lykke til, og takk for støtte. Takk til valgkomiteen. Takk til kontrollkomiteen. Takk til sekretariatet. Takk til møteleder Terje. Takk til Gry.

Møte ble hevet kl 16:13

12.juni 2022

Signert

Norunn Grande

Ibrahim Afridi